

Notes breus

FIRES

El mes de juliol, Reus celebra la seva fira. La nostra ciutat obre avui la seva fira anyal, la fira de Sant Jaume.

Per la importància comercial que en totes les èpoques ha tingut Reus, la fira de juliol ha passat poc menys que desaperebuda. Mai no ha tingut cap ressonància. S'ha parlat sempre de la plaça de Reus com a mercat d'una gran força adquisitiva i d'una potencialitat exportadora; ha tingut la nostra ciutat, sempre, fama de ciutat oberta a totes les iniciatives mercantils; però la fira, la seva fira, a penes si la coneix ningú.

Nosaltres veiem la raó de la poca nomenada de la fira de Sant Jaume, precisament en la importància comercial de la plaça. La ciutat que continuament opera; que compra i ven cada dia; que exporta sense solució de continuïtat, no necessita un dia fix, no li cal una data determinada a l'any per a reunir compradors i venedors. Si les operacions són diàries a què cal convocar un any per l'altre els traefants per tal de fer negoci? Hi ha pobles que són coneguts per les fires llurs. Són molts els que en celebren dos o més i de força nomenada. Ací s'ha intentat mantes vegades organitzar unes bones fires per l'Octubre, però els intents no han passat de l'execució, amb èxit dubtós moltes vegades, d'un programa de festes populars. Reus és el centre d'una comarca agrícola els productes de la qual no són per tractar en fires anyals.

Les aventatges que proporciona la locomoció moderna de fet invalida la necessitat d'aquesta mena de fires. Avui tenen més valor els mercats setmanals o bisetmanals, i més encara les transaccions diàries i continuades a que obliguen els avenços de les relacions entre els homes.

La nostra ciutat ha arribat a adquirir la preponderància que cal, per tal que no ens hàgim de doldre de la poca importància de la seva fira. Estem passant moments de prova que palesen a bastança la nostra fortitut mercantil. Quan la malestruga haurà passat, Reus acreixerà, amb més braó que mai, la seva fira de cada dia.

XEIX

Els enemics seculars de Catalunya

Així que es va apropant la data en la qual Catalunya ha de manifestar la seva lliure voluntat de regir-se autònomament, mitjançant un plebiscit, tots els enemics seculars de la nostra terra i de les nostres llibertats, espantats per l'èxit esclatant que ens espera, s'hau posat d'acord per tal de fer fracassar o almenys enterbolir la nostra ja propera victòria.

Cal que ens posem en guàrdia i escatim l'origen dels conflictes que aquests dies es vagin plantejant; cal que tot català ocupi dignament el seu lloc i no perdi la serenitat deixant-se portar per una temor catastròfica o pel nerviosisme d'una reacció. Per damunt de tot i contra tots els obstacles, hem de treballar amb tot l'entusiasme, per la llibertat de Catalunya, la qual cosa representa per nosaltres l'encausament legal i jurídic de tots els problemes que tenim avui plantejats.

Reconeixem que els moments són greus i les idees i els interessos — més els interessos que les idees — són molt oposats, i sabem que els nostres enemics es prevalen d'aquestes idees i d'aquests interessos per desarticlar la unió bàsica dels catalans, la qual és l'ideal de les nostres llibertats; però tenim la seguretat que els seus esforços fracassaran i el nostre Estatut serà unànimement votat a Catalunya i acceptat a les Corts, si tots i cadascú dels catalans, no ens recordem d'altra cosa que del deure que tenim contret com a ciutadans.

No és l'hora de les dretes ni de les esquerres, és l'hora de Catalunya, i no hi ha d'haver, no pot haver-hi, cap raó que justifiqui una actitud d'abstenció, tan sols.

L'ofensiva financiera, els conflictes socials, l'obstrucció que es fa a tota activitat catalana, responen a un pla combinat i d'ofensiva contra Catalunya, els efectes del qual són l'espant de molta gent de casa nostra i el seu consegüent refredament catalanista.

Ja sabem que no podrem fer acceptar a aquests senyors, que per damunt dels seus interessos particulars hi ha els de Catalunya, als quals els seus s'haurien de sacrificar si fos menester; amb tot, però, els fem avinent que tots aquests problemes financers, socials i d'ordre públic que avui tant els espanten, els resoldríem molt més fàcilment des de casa nostra i amb gent coneguda, que no des de Madrid i amb gent que no ens enten ni coneix.

Estem plenament convençuts que sense l'Autonomia, Catalunya no tindrà pau ni podrà emprendre aquells treballs que ens han de menar a una època més esplendent i pròspera, en la qual el nostre poble haurà d'ocupar aquell lloc que li pertoca i té el deure d'esforçar-s'hi a conquerir-lo. Els nostres enemics redoblaran els seus atacs, encara, tant al carter com al Parlament, però nosaltres no ens espantem i esperem que aquesta vegada Catalunya no fracassarà, perquè sabem que tenim un estol d'homes disposats a sacrificar-se per Catalunya, amb un home del tremp de Macià al davant.

Si tots els catalans ens apleguem sota el guiatge de la seva bandera, no dubtem que en un dia no llunyà s'esveïran totes aquestes negres tamborinades de juliol, i el sol tornarà a resplandir com en aquells temps llunyants que Catalunya gaudia de plena llibertat.

Pleguem uns dies, uns mesos si cal, les banderes de partit, de classe i de religió, i treballem tots plegats per les nostres llibertats, sense les quals ningú, no dins del seu clos no podrà fer bona feina.

El nostre poble que va quedar esquarterat quan la cristallització dels grans estats unitaris, mai en el transcurs de la Història no ha pogut o ha sabut alliberar-se d'aquest jou; cal que ara sàpiga aprofitar l'ocasió i entrem definitivament en el concert dels pobles lliures.

Dels gran estats, els uns s'ensorren i els altres trontollen; els conflictes entre el capital i el treball són més freqüents cada dia; els cracs financers sovintegen...

Aquests trasbalsaments produeixen un malestar, i tocats d'aprop punxen dolorosament a moltes persones; però també són senyals inequívokes que s'està liquidant un passat i s'apropa una nova era més justa i més humana.

Serenem-nos

Només ha calgut que el nou règim republicà tallés els fils que subjectaven al poble perquè es plantegessin tots aquells problemes que les dictadures havien ofegat, però que glatién sota la força bruta del despotisme.

Cracs financers, vagues per tot arreu, desordres greus a Andalusia i a Barcelona, Estatut de Catalunya... i tants d'altres conflictes produeixen tant d'aldarull i desordre, que fan rodar el cap a les persones més comprensives i asseynades.

Sembla que s'apropi un estat caòtic i aquesta perspectiva fa que els d'esperit apocat i espantadís, es vegin envaïts d'un nerviosisme histèric i comencin a anyorar aquells beatífics temps de dictadura.

Ens sembla que no n'hi ha per tant, i cal que meditem un xic les causes que han motivat aquests conflictes, i vegem, després, sinó de donar-los una solució definitiva, al menys d'encausar-los per les vies del dret.

Acostumem-nos als crits estridents que sentim tots els dies i a les notes sensacionals dels periòdics, i pensem que en mig de tant desordre s'hi forja, segurament, una nova estructuració política i social, les quals emmotllaran totes les noves ansies que avui es mostren violentament.

Tinguem fé en el seny i la vitalitat del nostre poble, pensem que cap trasbalsament social ni polític no podrà contenir la seva marxa progressiva, i no tenim cap dubte que en aserenar-nos, veurem les coses més clares i serem més optimistes amb el nostre pervindre.

J. S.

—Carai, això sembla la guerra europea! Hauré de ressucitar el Maura no?